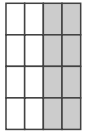

Za 8 godina pooštrili uslove za penziju koliko drugi za 30 godina

Medij - Rubrika: DANAS - Ekonomija
Datum: Čet, 20/06/2013
Površina članka: 473cm2
Strana: 13

Zemlja: Srbija
Autor: A. M.
Deo: 1/1

Paneti Danas konferens centra o PIO fondu, poreskoj politici i budžetu

Za 8 godina pooštrili uslove za penziju koliko drugi za 30

Beograd - Tokom sedamdesetih godina prošlog veka, broj radnika u odnosu na broj penzionera u tadašnjoj SFRJ bio je pet prema jedan. Već osamdesetih taj racio pao je na tri prema jedan, da bi prošle godine na jednog penzionera dolazilo samo 1,5 radnika. Za održivost penzijskog sistema međugeneracijske solidarnosti potrebno je da ovaj odnos ne bude manji od 3:1. Zbog toga je jasno da je u Srbiji urušena prva pretpostavka Bismarkovog penzionog modela - rekao je Zoran Milošević, pomoćnik ministra rada, učestvujući na skupu o poreskoj politici i održivosti penzionog sistema u organizaciji Danas konferens centra.

- U periodu od osam godina podigli smo starosnu granicu za odlazak u penziju za pet godina, a to je nešto što druge države rade postepeno u periodu od 20, 30 godina - naglasio je Milošević.

On je, kako je ocenio, uspešnost tih reformi ilustrirao podatkom da je ranije Srbija godišnje dobijala 22.913 novih penzionera, a da su prošle godine u penziju otišla samo 12.064 najstarija građana, odnosno duplo manje.

- Među merama koje se mogu preduzeti u kratkom roku, najvažnije je smanjenje sive ekonomije, jer svi znaju da mnogi poslodavci pola plate daju radnicima u gotovini, a ostatak prijavljuju na minimalnu osnovicu - rekao je Milošević.

Direktorka Fonda za penzijsko-invalidsko osiguranje Dragana Kalinović ocenila je da je glavni problem u svim dosadašnjim reformama bio taj što se „nikada ne vodi računa o tome

naplatiti, a na to treba dodati još 95,6 milijardi dinara neuplaćenih doprinosa za zaposlene kojima je država povezala staž da bi mogli da odu u penziju, jer im poslodavci nisu plaćali doprinose.

Milan Knežević, potpredsednik Asocijacije malih i srednjih preduzeća, izneo je niz podataka Agencije za privredne registre o poslovanju privrede u prethodnoj godini, koji pokazuju da „nijedan ekonomski performans nije pozitivan, da se situacija dramatično razvija i da za godinu dana neće ni biti penzija“. Govoreći o sivoj ekonomiji, Knežević je ocenio da „kad god mi (poslodavci) ne platimo porez, krivac je država“, jer plaćanje poreza nije moralna obaveza firme, već prinuda države, pa je sledstveno tome država i kriva kad ne uspe da privredu prinudi na to plaćanje.

Podaci APR-a, kako je istakao Knežević, pokazuju da je prošle godine u Srbiji bilo 107.000 preduzeća, a da je samo njih 93.000 podnelo finansijske izveštaje, da je sa dobiti poslovalo njih 53.000,

„infantilno očekivati da će ako smanjite rashode za 60 milijardi dinara, prihodi ostati isti“.

Na panelu o sivoj ekonomiji i budžetskom deficitu Srbije, Amelija Pavić, zamenica izvršnog direktora Američke privredne komore u Srbiji, podsetila je da je 85 odsto ispitanika Ju-es-ajdove ankete reklo da trpi neželjalu konkurenciju.

- Najviše se žale na poresku evaziju, na nelegalnu trgovinu i na rad na crno. Zato je ključno da se smanje troškovi legalnog poslovanja, što znači jednostavnije procedure. Veoma sam iznenađena predlogom Ministarstva rada da se doprinosi plaćaju prema stepenu obrazovanja. To će dalje komplikovati sistem, što znači da ide suprotno ideji smanjenja sive ekonomije. Potrebno je i jačanje inspekcije rada, koja je veliki kamen spoticanja. Potrebno je i smanjenje fiskalnog opterećenja zarada, naročito niskih zarada, kako bi se olakšalo da ti ljudi uđu u sistem - rekla je Pavićeva.

Ilelica Timotijević iz PIO fonda ocenila je da je približavanje broja korisnika i osiguranih alarmantno, jer je 2002. godine na jednog penzionera dolazilo 1,6 zaposlenih.

- Zabrinjavajuć je pad broja zaposlenih koji ne može da apsorbuje ni vrlo blag porast broja penzionera, koji je u 2012. bio 1,2 odsto. U Srbiji ima 1,9 miliona zaposlenih, a 4,9 miliona potencijalno radno sposobnih građana između 15 i 65 godina starosti. Šta je sa preostalim tri miliona radno sposobnog stanovništva? Prema podacima PIO fonda, vidimo da grupa od 4,9 miliona obuhvata i 605.000 penzionera mlađih od 65 godina starosti, 512.000 studenata i učenika srednjih škola. Ako njih izuzmemo ostaje 3.794.000, što je maksimalan broj mogućih osiguranih u Srbiji. Pošto je zaposleno oko 1,9 miliona stanovnika, to znači da je preostalo skoro još toliko potencijalnih osiguranih. Značajan broj njih je uključen u sivu ekonomiju. Kada bi svi mogući osigurani bili zaposleni, odnos penzionera i osiguranih bio bi jedan prema 2,2. To je neuporedivo bolje od trenutnog stanja, ali nije dovoljno da se troškovi penzija u potpunosti pokrivaju iz doprinosa - istakla je Timotijevićeva. A.M.

kako će se rešenje u jednoj oblasti odraziti na druge oblasti, zbog čega često idemo u još veću eroziju sistema” nego što je bila pre uvedenih promena.

Kalinovića je podsetila da u Srbiji ima 1,7 miliona penzionera, a 2,5 miliona osiguranih, što znači da na jednog penzionera dolazi precizno 1,47 radnika. To nije dovoljno, pa se naplatom doprinosa prikupi tek 51,8 odsto sredstava potrebnih za isplatu penzija, dok ostatak pokriva država iz budžeta. Uz to, zbog ograničenja koja su uvedena zakonima o stečaju, privatizaciji i drugim, čak 75,8 milijardi dinara dugovanih doprinosa ne može se

što je pad od šest procenata, a da je 31.500 imala neto gubitak.

- Ako sa ovakvom kupovnom moći u zemlji povećavate doprinose, to će samo dovesti do pada prihoda. To smo rekli i kada je podizan PDV i prihodi od naplate tog poreza će pasti, a sad će da padnu i od doprinosa - rekao je Knežević.

On je ocenio da „Dinkić kumpira strane investitore da bi došli u Srbiju, dajući im 10.000 evra po radnom mestu“, a da je za taj novac mogao da sačuva mnogo više radnika. Uporedivši predstavnike srpske vlasti sa „drugom Titom u pubertetu“, on je naglasio da ne zapošljavaju mere, nego sistem i dodao da je